

Influenza som ny meldingspliktig sykdom til MSIS

Foto: Vey Images.

Det er vedtatt at influensa blir en ny meldingspliktig sykdom fra laboratoriene til Meldingssystemet for smittsomme sykdommer (MSIS), skriver Folkehelseinstituttet (FHI) 13. desember 2021. Meldeplikten omfatter ikke MSIS-klinikermelding fra leger til MSIS. Formålet er å kunne ha tilstrekkelig, rutinemessig overvåkning av sykdommen over tid, og beredskap mot sykdommen, slik at det raskt kan iverksettes tiltak ved økning i sykdomstilfeller.

Forskriftsendringen trer i kraft fra mandag 13. desember. Endringen vil gi Folkehelseinstituttet mulighet til å få en bedre oversikt over omfanget og alvorligheten av influensasjukdom i Norge.

Influenza flyttes nå fra gruppe C til gruppe A i MSIS-forskriftens vedlegg 1, slik at positive og negative prøvesvar blir meldingspliktige fra laboratoriet. I dag er meldeplikten for alle influensasvar midlertidig, etter den ekstraordinære forskriftsendringen som ble vedtatt i juni 2020, som ledd i responsen mot covid-19.

– Forskriftsendringen vil ikke medføre merarbeid for legene eller laboratoriene. Laboratoriene sender allerede i dag alle prøvesvar for influensa til MSIS-labdata-basen. Det skal ikke sendes MSIS-klinikermelding for påviste tilfeller av influensa, slik som det skal for andre meldingspliktige sykdommer, sier Karianne Johansen, direktør for avdeling for smittevernregistre i FHI.

Informasjon om omfang og konsekvenser av påvist influensa, vil kunne suppleres fra andre registre. Dette vil gjøre det mulig å frembringe fortløpende kunnskap, bl.a. om omfanget av innlagte med

influenza, influensarelaterte dødsfall og vaksinasjonsstatus hos influensasjyke. Dette har det historisk sett ikke vært mulig å overvåke detaljert for influensa.

Personvernet til den registrerte er sikret. Folkehelseinstituttets oppgave med å analysere trender og forekomst, skjer på befolkningsnivå, og behovet for fødselsnummer henger sammen med behovet for å kunne sammenstille data fra flere kilder. MSIS oppfyller lovens krav til kryptert lagring av alle personidentifiserbare opplysninger. All visning (dekryptering) av direkte identifiserbare personopplysninger, logges. Den registrerte har rett til å få innsyn i hvilke opplysninger som er registrert om seg selv, og hvem som har sett opplysningene.

Tillit til forskning har økt under pandemien

Foto: Vey Images.

I en tid med virus og vaksiner er folk blitt bedre kjent med forskere. I store deler av verden har folk fått økt tillit til dem i denne tiden, skriver forskning.no.

Det har vært snakket mye om konspirasjonsteorier, alternative nyheter og vaksineskepsis de siste par årene. Men nå viser en undersøkelse at de fleste faktisk stoler mye mer på vitenskap og forskere enn de gjorde i 2018.

Dette viser en rapport fra Wellcome Trust, en uavhengig britisk stiftelse som finansierer helseforskning.

Undersøkelsen Wellcome Global Monitor ble gjennomført fra august 2020 til februar 2021. Dette var i en tid da det

var mye snakk om vaksiner og covid-19 over hele verden.

Nesten 80 prosent av de spurte i 113 land sa at de stoler «mye» eller «noe» på vitenskap.

Nesten tre fjerdedeler av de 119 000 spurte sa det samme om forskere. En tilsvarende undersøkelse ble gjort i 2018.

Tilliten har økt mest blant folk som sier at de visste «noe», «ikke mye» eller «ingenting» om forskning fra før, viser studien. Blant folk som sier at de kan mye om forskning, økte tilliten bare marginalt.

Dette tolker de som har utført studien som at folk har fått mer bevissthet om vitenskapens betydning under pandemien.

Det er spesielt i Øst-Asia, og da særlig Kina, at tilliten har økt. Også i Latin-Amerika, Øst-Europa og Sørøst-Asia er det en økning på over 10 prosent fra 2018.

I USA økte andelen som stoler mye på forskere med nesten det samme. 54 prosent av amerikanerne svarte dette i 2020. Dette var en økning på ni prosent fra 2018.

Generelt er tilliten til forskning høyest i Vest-Europa. Russland, Kaukasus og Sentral-Asia skiller seg ut som områder som har liten tillit til forskere. Det samme gjelder Afrika sør for Sahara. I alle disse regionene har tilliten derimot falt eller er stabil siden 2018. I sistnevnte region uttrykte bare 19 prosent et høyt nivå av tillit til forskere. Dette er den laveste tilliten i verden. Tilliten til forskning har økt mest blant folk som sier at de har fått livene sine påvirket av koronapandemien i stor grad. En faktor som påvirker tillit til forskning og forskere er hva folk tenker om sine politiske ledere. Folk som har høy tillit til sin regjering stoler også mest på forskning.

Forskningsrådet i Norge gjør jevnlig målinger av vår tillit til forskere. I mai 2021 kom det en ny undersøkelse. Denne viste at tilliten til norske forskere aldri har vært høyere. Nærmere ni av ti nordmenn sier de har stor tillit til jobben en forsker gjør. Det er en økning på 10 prosentpoeng fra sommeren 2020. Andelen som oppgir at de har liten tillit til forskere er svært lav. Kun én prosent svarer dette.

Kilde

How Covid-19 affected people's lives and their views about science, Wellcome Global Monitor 2020

Får ikke reservasjonsrett på Legelisten

Foto: Legeforeningen.

Høyesterett har avgjort at leger ikke kan reservere seg mot omtale på nettstedet Legelisten.no, melder Legeforeningen.no

– Vi tar dommen til etterretning, men er bekymret for konsekvensene dette kan få for helsetjenesten og andre yrkesgrupper, sier visepresident Nils Kristian Klev.

Spørsmålet Høyesterett skulle ta stilling til var om Legelisten.no lovlig kan publisere kommentarer om helsepersonell. Legeforeningen mente at Legelistens praksis er ulovlig, og at det i tillegg var behov for en juridisk avklaring av EUs personvernforordning.

– Det er uheldig at leger og annet helsepersonell ikke har et sterkere vern mot anonym omtale. Vi mener at legers personvern må veie tyngre enn forbrukerhensyn ved publisering av subjektive

vurderinger av leger på nettet. Dette er ikke Høyesterett enig i, og det tar vi til etterretning. Samtidig er det viktig å påpeke at denne avgjørelsen kan få negative konsekvenser ikke bare for fastleger og helsetjenesten generelt, men også for andre yrkesgrupper, sier Nils Kristian Klev, leder i Allmennlegeforeningen og visepresident i Legeforeningen.

Personvernlovgivningen krever at det må foretas en avveining mellom legenes privatliv på den ene siden, og forbrukerhensyn på den andre. Legeforeningen argumenterte for at legenes personvern veier tyngst i denne vurderingen. Høyesterett mener imidlertid at Legelistens praksis er i tråd med personvernlovgivningen.

Klev er spesielt bekymret for fastlegene som står i en svært presset arbeidshverdag.

– En rekke leger har tatt kontakt med Legeforeningen fordi svært krenkende vurderinger av dem ligger ute på nettet. Det er bekymringsfullt at leger sidestilles med kommersielle tjenesteytere. Leger foretar blant annet viktige vurderinger om sykmeldinger og medisiner, og fastlegen har også en viktig portvokterfunksjon. Vi mener det ikke er i pasientene eller allmennhetens interesse at leger kan bli utsatt for press og personhets på nettet. Det ser likevel ut til at Høyesterett vektet andre hensyn tyngre enn legers privatliv, sier han.

Det var i 2017 at Datatilsynet bestemte at leger og annet helsepersonell kunne reservere seg mot omtale på Legelisten. Saken gikk videre til Personvernemnda, som i januar 2019 slo fast at Legelisten fritt kan publisere anonyme vurderinger av

leger på nett, og at leger ikke kan reservere seg mot dette.

Legeforeningen saksøkte staten ved Personvernemnda i juni 2019. Legeforeningen fikk ikke medhold i ting- og lagmannsretten da saken ble behandlet der.

Spørsmålet om lovligheten av slik omtale på nett har ikke vært vurdert av norske domstoler tidligere. EUs personvernforordning ble også innført i norsk rett i 2018, og inneholder kompliserte regler. Så da Høyesterett valgte å behandle Legeforeningens anke, var det et klart signal om at domstolen vurderte saken som prinsipiell og viktig å avklare.

At saken er prinsipielt viktig kommer også frem i dommen, ettersom Legeforeningen slipper å betale saksomkostninger med henvisning til at saken har reist prinsipielle spørsmål som Høyesterett ikke har behandlet tidligere.

Har du lastet ned Tidende-appen?

Appen Tannlegetidende er designet for best mulig leseopplevelse, både på nettbrett og telefon.

Du finner Tannlegetidende i App Store og Google Play, og logger inn med samme brukernavn og passord som i medlemsportalen til NTF.

Med Tidende-appen har du alltid lett tilgang til den nyeste utgaven av Tidende, pluss alle utgivelser av Tidende siden 2002.

TannSpes

TannlegeSpesialistene i Oslo

tlf: 22 20 50 50 post@tannspes.nhn.no www.tannspes.no

Henvisningsklinikk på Vinderen i Oslo

RAGNAR BJERING
Kjeveortoped, PhD

ANDERS VALNES
Kjeve- og
ansiktsradiolog

KARL IVER HANVOLD
Oralkirurg, kjevekirurg

BANO SINGH
Tannlege, PhD

BJØRN EINAR DAHL
Protetiker, PhD

Foto: UiO